

[P. Munch.]

Jeg slutter med at sige, at ved Vedtagelsen af dette Ændringsforslag vil ske det mest fornødne til at bringe en uafviselig Hjælp. Det er min Overbevisning, at det danske Samfund ikke kan være bekendt at byde saa haarde Kaar til Mennesker, der uden egen Skyld er arbejdsløse, som dem, der bydes i dette Øjeblik. (Bifald fra Tilhørerpladserne).

Formanden: Jeg maa indskærpe Tilhørerne at forholde sig roligt under Forhandlingerne.

Holstein: De Ændringsforslag, som det ærede Medlem Hr. P. Munch har stillet til det Lovforslag, vi her behandler, kan jeg for mit Vedkommende tiltræde, fordi det forekommer mig, at de, uden at kuldaste den Lov, Regeringspartierne vedtog afvigte Sommer, betegner et redeligt Forsøg og et brugeligt Middel til at bremse den Udvikling fra administrativ Konfusion til administrativt Kaos, som er blevet Følgen af Indenrigsministerens Ophævelse af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse.

De Forudsætninger, der var afgørende for den Lov, der blev vedtaget i Sommer, er uhjælpelig bristet. Den højtærede Indenrigsminister har selv her i Salen fremhævet, at en af Grundene til den Lov, han fik gennemført i Sommer, var den, at det af Samfundshensyn var nødvendigt at faa en almindelig Nedsættelse af Lønniveauet, og at den hidtil gældende Arbejdsløshedslov var en Hindring for en saadan Nedsættelse af Lønniveauet. Den højtærede Indenrigsminister var her i Overensstemmelse med Synsmaader, som ledende Mænd indenfor Industri Kredse havde gjort offentligt gældende. Endvidere hævdede den højtærede Indenrigsminister som anden Forudsætning for den Lov, der blev gennemført, i Virkeligheden en Forudsætning, som er Korrelat til den første, at Understøttelsen til de vedvarende arbejdsløse ikke var et offentligt Anliggende, men et Anliggende, det maatte være de paagældende private Kredses, Arbejderen egen Sag at varetage.

Begge disse Forudsætninger er bristet, for paa den ene Side har det vist sig, at Lønniveauet ikke, selv efter denne Lovs Vedtagelse, har undergaaet en generel Nedsættelse. Det har Arbejdsgiverne ikke ønsket. Og paa den anden Side har det vist sig, at man i Kommunerne ikke betragtede den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse som et privat Anliggende. Kommunerne har truffet Foranstaltninger af vidt

forskellig Art. Naar man læser Beretningerne her fra de forskellige Kommuner, der er indhentet Oplysninger fra, viser det sig, som det ærede Medlem Hr. P. Munch gjorde gældende, at der hersker et fuldstændigt Anarki paa dette Omraade. Nogle Kommuner iværksætter Nødhjælpsarbejder, andre ikke. Andre iværksætter Arbejder til sædvanlig Tarif; andre foretager sig overhovedet ikke noget; andre benytter Hjelpekasserne, men Hjelpekasserne benyttes i de forskellige Kommuner paa vidt forskellig Maade til at raade Bod paa Arbejdsløsheden.

Jeg kan ikke forstaa, at man fra konservativ Side vil hævde, at det er en konservativ Interesse at bevare en saadan Tilstand af Anarki. Det almindelige Grundsynspunkt er, at konservative Interesser bevarer den bestaaende Samfundsorden. Nu vil jeg nok spørge, om det er den bestaaende Samfundsorden, vi har i Øjeblikket i Kommunerne, man fra konservativ Side ønsker at bevare. Mon virkelig Regeringspartierne mener, at den Tilstand, der foreligger, bør fortsættes og opretholdes? Jeg erindrer, at den højtærede Indenrigsminister under Finanslovbehandlingen med en Blanding af Indignation og Resignation udtalte, [at Kommunerne i stort Omfang iværksatte Arbejder, som ikke blev behandlet som Nødhjælpsarbejder, og endvidere, at Hjelpekasserne blev benyttet paa en Maade, som stred mod Forudsætningerne fra Statens Side for hele Hjelpekasseinstitutionen. Men naar det er Tilfældet, hvorledes kan man da se til, at den Tilstand, vi nu har, fortsættes uanfægtet?

Jeg kan ikke se rettere end, at det Ændringsforslag, som her er fremsat, og som Socialdemokratiet subsidiært slutter sig til, dog i nogen Grad raader Bod paa de efter min Formening ganske uholdbare Tilstande, vi i Øjeblikket har paa dette Omraade. Naar man, som vi fra konservativ Side, er Talsmænd for Opretholdelsen af det nuværende industrielle System i dets økonomiske Grundprincipper, det, som man i almindelig Tale kalder det kapitalistiske Samfund, saa maa det være en Statsopgave at gaa i Kast med Arbejdsløshedsproblemet, og naar man ikke fra Statens Side vil anvende Midler af om jeg saa maa sige produktiv Karakter eller ikke i nævneværdig Grad af produktiv Karakter til at mindske Arbejdsløsheden og til at faa Erhvervsvirksomhederne i Gang, og man heller ikke vil anvende Midler af uproduktiv Karakter til Understøttelse af de uforskyldt arbejdsløse, de